rou býv. ss (srov. na př. Budw. 10796 A), tak i nss (srov. Boh. A 1729), že výpočet ten je taxativní. Nss nenalezl již proto příčiny, aby se od tohoto právního náhledu odchýlil, že kdyby bylo bývalo ve vyhlášce z r. 1913 zamýšleno, uvésti pouze příklady zvláštních právních titulů, bylo by se to musilo státi jiným způsobem než uvedením titulů těchto v závorce, která sama o sobě nenaznačuje, že uvádí pouhé příklady. Jsou tedy ze zákazu ve čl. III. místodržitelské vyhlášky z r. 1913 vyjmuty pouze ony slupi, které existovaly již před vydáním zákazu místodržitelským vyhlášením ze 14. května 1897 č. 25 z. z. a jejichž trvání se zakládá na staré výsadě listinné, na vrchnostenském nebo úředním povolení.

Stížnost konečně namítá, že slup byla zřízena na základě povolení vrchnosti z 2. února 1808, které je zřejmě odlišné od trhové smlouvy z 15. dubna 1807, jíž dominikální mlýn byl se všemi od vrchnosti přicházejícími dobrodiními prodán. Jde tedy ještě o to, zda právní titul, který st-l uplatňoval, lze kvalifikovati jako vrchnostenské povolení, a zda toto vrchnostenské povolení ke zřízení sporné slupi také skutečně bylo dáno.

Místodržitelská vyhláška z r. 1913 mluví sice ve čl. III. pod č. 6 o vrchnostenském povolení, leč z toho ještě neplyne, že vyhláška ta měla na mysli výlučně zvláštní vrchnostenský akt listinný. Jak nss již v nálezu Boh. A 9079 dovodil, jest —arciť za splnění i ostatních podmínek cit. vyhláškou z r. 1913 stanovených — právní důvod právního trvání slupi uznati i v takovém případě, když z jiných skutečností by bylo možno logicky dospěti k závěru, že vrchnostenské povolení k používání slupi bylo uděleno. Za okolností bylo by k úsudku takovému možno dospěti i v případě, když při prodeji tak zv. mlýnů dominikálních bylo býv. vrchností jako takovou kupiteli dominikálního mlýna uděleno povolení ke zřízení, nebo k používání slupi, třebaže o povolení tomto nebyla vyhotovena zvláštní listina, nýbrž vedle soukromoprávních dispposic bylo pojato jako vrchnostenské povolení do obsahu trhové smlouvy samotné.

V daném případě uplatňoval st-l již v řízení před I. stolicí i v řízení odvolacím jako zvláštní titul právní k používání slupi u svého mlýna vrchnostenské povolení, a prokazoval je předložením opisu trhové smlouvy z 15. dubna 1807, dovolávaje se zvláště ustanovení bodu 4 této smlouvy. Žal. úřad, vyřizuje současně odvolání i jiných odvolatelů a ohledně jiných slupí, zamítl odvolání st-lovo v úvaze, že v používání slupi dřívějšími majiteli lze pouze spatřovati průkaz o trvání slupi, že však tím není prokázán ještě určitý právní důvod pro její trvání. Z odůvodnění toho je zřejmo, že žal. úřad k obraně st-lově, jenž ve svém odvolání pro svoji slup uplatňoval právní titul vrchnostenského povolení, vůbec nepřihlédl a obsah listiny st-lem předložené ve smyslu shora uvedeném nehodnotil. V tom spočívá podstatná vada řízení.

Č. 10.936.

Policejní věci: * Podle §§ 25 a 35 přílohy A min. nař. z 19. ledna 1853 č. 10 ř. z. může okresní úřad žádati vyúčtování veřejné

sbírky provedené jménem obce i na osobách, které při provedení této sbírky spolupůsobily. Obec nemá však právního nároku, aby úřad použil svého dozorčího práva proti těmto osobám.

(Nález ze dne 13. prosince 1933 č. 22.795.)

Věc: Obec Sch. proti zemskému úřadu v Praze o veřejnou nouzovou sbírku.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem z 10. května 1929 nevyhověl okr. úřad v Ústí n. L. žádosti obce Sch., aby staviteli P. v Ch. byl dán úřední příkaz k vyúčtování peněžité sbírky, provedené ve prospěch osob poškozených povodní v roce 1927, a to pro nepříslušnost, poněvadž podání účtů může okr. úřad žádati pouze od obecního, resp. nouzového stavebního úřadu (místní stavební komise) v Sch., který sbírku pořádal.

Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad odvolání podanému proti uvedenému výměru stěžující si obcí a výměr ten potvrdil z jeho důvodů, k nimž dodal: »Těžisko daného sporu spočívá na zjištění okolnosti, v jakém poměru stál k obci Sch. stavitel Antonín P. a zda důsledky z tohoto poměru vyplynuvší upravovati jsou příslušny úřady správní. Podle usnesení obecního zastupitelstva obce Sch. z 27. července 1927 v důsledku živelní pohromy zřízen byl k provedení nutných stavebních záležitostí v obci nouzový stavební úřad, o němž obecní zastupitelstvo ustanovilo, že bude sestávati z členů místní stavební komise v čele se stavitelem Antonínem P. jako technickým znalcem. O právní povaze tohoto nouzového stav. úřadu nutno uvážiti takto: Stav. úřadem podle § 130 zák. č. 5/1889 z. z. čes., jemuž přísluší vykonávati předpisy stav. řádu, jest v prvé stolici obecní rada. Tato spolu se dvěma členy obecního zastupitelstva a stavebním znalcem tvoří stavební komisi vyšetřující jednotlivé stavební záležitosti spolu za účasti zájemníků na místě samém, rozhodnutí o nich přísluší však vždy jen obecní radě a zodpovědnost za dodržování předpisů stav. řádu stihá podle § 133 cit. zák. pouze starostu obce, nikoli členy rady neb stavební komise. Nouzový stav. úřad, jak vyplývá ze znění usnesení obecního zastupitelstva z 27. července 1927 a 26. května 1928, kde se mluví »o podání zprávy o nynějším stavu pomocné akce«, neodpovídá jak svým ustanovením, tak i přikázanou a skutečně vykonávanou pravomocí orgánům, které by bylo možno posuzovati podle předpisů čes. stav. řádu. Ale i kdyby bylo lze připustiti, že nouzový stav. úřad zřízen byl ve shodě se zmíněnými zákonnými předpisy, není zákonného ustanovení, podle něhož by bylo možno jeho technického znalce volati k zodpovědnosti ať technické či finanční pořadem úřadů správních. Nouzový stav. úřad nelze také pokládati za obecní komisi podle § 41 obec. zříz. čes., neboť nehledíc k tomu, že pro úpravu stav. poměrů v obci platí již zmíněný zvláštní stavební řád, schází v daném případě nutný předpoklad existence takovéto komise, t. j. aby její členové byli řádně zvoleni obecním zastupitelstvem podle zásad volebního řádu do obcí. Obecní zastupitelstvo, ustavujíc tento úřad, sestavilo jej ze členů místní stavební komise a technického znalce. Ale i kdyby se připustilo, že se jedná ve zmíněném pří-

padě o obecní komisi podle § 41 obec. zříz. čes., která ovšem může býti vždy jen orgánem poradním, nemá české obecní zřízení předpisů, podle nichž bylo by možno zakročiti pořadem úřadů správních proti členu komise, porušivšímu své povinnosti. Nouzový stavební úřad možno tedy posuzovati pouze jako pomocný sbor, jehož organisaci a jednání nelze posuzovati podle práva veřejného, byť i byl ustaven z popudu obecního zastupitelstva. Pokud pak obec pověřila člena tohoto sboru určitou finanční funkcí (sbírání příspěvků pro postižené živelní pohromou), možno posuzovati tento poměr pouze podle práva soukromého a mohla by tedy obec své nároky vůči staviteli Antonínu P. uplatňovati pouze jeho pořadem. Pokud pak se týče povinnosti okr. úřadu k dohledu nad veřejnými sbírkami, aby tyto byly řádně rozděleny a svému účelu odevzdány, správně rozhodl okr. úřad, že vyúčtování může žádati pouze od orgánu, který ji pořádal, tedy v daném případě od obce, nikoli však od jednotlivce, který byl jejím provedením obcí pověřen.

O stížnosti uvážil nss toto: — — — —

Podle § 25 příl. A min. nař. z 19. ledna 1853 č. 10 ř. z. jest úkolem okr. úřadu mimo jiné pečovati a bdíti nad tím, aby při požárech, povodních, katastrofě hladové a v podobných rozsáhlých případech nouze byla poskytnuta co možná nejúčinnější pomoc postiženým a byly odstraněny vzniklé škodlivé následky. Za tímto účelem může okr. úřad zavázati i jiné veřejné orgány, aby podle přikázaného jim okruhu působnosti při těchto akcích spolupůsobily, a dozírá na činnost těchto orgánů. Jde-li o zahájení sbírky nebo jiné nouzové pomocné akce ve větší míře, má se okr. úřad — jak se ustanovuje v posledním odstavci cit. zák. ustanovení — obrátiti na vyšší úřad politický. V § 35 uvedené přílohy min. nař. č. 10/1853 ř. z. se pak stanoví, že okr. úřad činí všechna opatření, která v záležitostech policejní správy jsou nařízena zákony nebo pokyny vyšších úřadů, nebo která má učiniti sám v rámci svého oboru působnosti. Tato opatření provádí okr. úřad buď sám nebo pomocí orgánů k tomu zvláště povolaných (zdravotních, technických, policejních orgánů, četnictva a jiných bezpečnostních sborů), nebo tím, že přibéře na pomoc osoby k tomu povinné a bdí nad jejich činností.

Z těchto právních norem, které pozdějším zákonodárstvím, zejména ani zák. č. 125/27 o organisaci politické správy změněny nebyly, plyne, že je zákonnou povinností správního úřadu, aby, je-li obyvatelstvo jeho obvodu stiženo živelní pohromou, zahájil sám pomocnou akci na prospěch postiženého obyvatelstva a všemi zákonnými prostředky, jež má po ruce, pečoval o to, aby vzniklá škoda byla odklizena. Jedním z těchto zákonných prostředků jest i zahájení a provedení veřejné sbírky na prospěch postiženého obyvatelstva. Byla-li taková sbírka podniknuta jinými orgány veřejnými, nebo po případě osobou soukromou, nebo snad jiným veřejným orgánem spolu s osobou soukromou, nevymyká se tím z okruhu pravomoci okr. úřadu, neboť povinností tohoto úřadu jest, aby bděl nad provedením této sbírky a nad tím, aby její výsledek plně byl obrácen ve prospěch osob postižených katastrofou. Z této pravomoci správního úřadu plyne, že může podrobiti dozoru nejen činnost orgánů, které snad samy sbírku na pomoc postižených osob uspořádaly, ale i činnost osob, které při provedení této sbírky jakýmkoli způsobem spo-

lupůsobily. Je proto správní úřad povolán kontrolovati i činnost těchto osob soukromých a jest oprávněn žádati i na těchto osobách, aby vydaly počet ze své činnosti, kterou v rámci zahájené pomocné akce konaly.

Nař. rozhodnutí právě tak jako výměr I. stolice jest zbudováno na právním názoru, že vyúčtování sbírky, provedené jménem nouzového stavebního úřadu v Sch. na prospěch obyvatelstva této obce, postiženého živelní pohromou v roce 1927, může správní úřad žádati jedině od stěžující si obce, která sbírku pořádala, nikoli však od Antonína P., který byl provedením této sbírky obcí pověřen. Tento právní názor je však podle toho, co bylo výše uvedeno, nesprávný.

Poněvadž však se zřetelem na ustanovení § 2 zák. o ss jest předpokladem úspěšné stížnosti, vznesené na nss, aby konkrétním rozhodnutím neb opatřením správního úřadu bylo porušeno právo určitého subjektu, zaručené platným právním předpisem, musil nss ještě zkoumati, zdali stěžující si obci přísluší právní nárok na opatření, jehož se na úřadu ve správním řízení domáhala. Na tuto otázku jest odpověděti záporně.

Jak již bylo uvedeno, žádala obec, aby Antonínu P. bylo další provádění veřejné sbírky jménem nouzového stav. úřadu zakázáno a aby mu bylo nařízeno složiti z činnosti náležitý účet a vydati obci všechny došlé dary. Tím domáhala se stěžující si obec, aby úřad zakročil proti Antonínu P. na základě dozorčího práva, příslušejícího mu podle §§ 25 a 35 přílohy A min. nař. z 19. ledna 1853 č. 10 ř. z. Dozorčí právo je však — jak nss ustáleně judikuje — dáno úřadům toliko na ochranu práva objektivního, a stranám tudíž nárok na výkon dozorčího práva v jejich zájmu individuelním nepřísluší. Poněvadž ani z cit. právních norem nárok takový dovoditi nelze, nebylo odmínutím uvedené žádosti porušeno nějaké subj. právo stěžující si obce a nemůže proto se zřetelem na ustanovení § 2 zák. o ss míti její stížnost úspěch, ať již odmítnutí požadovaného dozorčího zákroku bylo úřadem jakkoliv odůvodněno.

Č. 10.937.

Živnostenské právo: I. * Zákon č. 112/1927 Sb., kterým se zavádí průkaz způsobilosti pro živnost hostinskou a výčepnickou, se vztahuje také na živnosti reální. — II. * Ten, kdo nabyl radikované živnosti hostinské před účinností zák. č. 112/1927 Sb., kterým se zavádí průkaz způsobilosti pro živnost hostinskou a výčepnickou, jest podle § 3 odst. 1 bodu 1 lit. a) osvobozen od průkazu způsobilosti, zavedeného tímto zákonem.

(Nález ze dne 14. prosince 1933 č. 16.797.)

Věc: Alois K. v P. proti zemskému úřadu v Praze stran oznámení o osobním provozování radikované živnosti hostinské a výčepnické.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.